

- Fraude:
- Het gaat om opzettelijk handelen
 - Er wordt een misleidende voorstelling van zaken gegeven
 - Onrechtmatig of onwettig handelen
 - Niet nakomen van de contractbepalingen
 - Gericht op het behalen van financieel voordeel

Financiële onbekwaamheid:

Het ontbreken van interne middelen (personeel, kennis, fondsen, systemen, uitrusting, enz.) om de fondsen te beheren en de vereiste rapportage te maken

Inrichting Fraudeprotocol en sanctiebeleid

Een fraudeprotocol is bedoeld om de risico's op fraude en financiële onbekwaamheid te beperken. De medewerkers moeten zich bewust zijn van mogelijkheid tot fraude en weten hoe zij daarin moeten handelen zodat de partnerrelatie niet onnodig onder druk komt te staan. De AO kan uit de interne checks of door berichten uit de externe omgeving van de UO signalen ontvangen dat er iets mis kan zijn bij de UO. Zie de laatste paragraaf voor een overzicht van mogelijke signalen.

Een fraudeprotocol is een stappenplan waarbij de maatregelen die genomen worden opgevoerd worden. Bij het laagste niveau kunnen de periodieke betalingen doorgang vinden. Bij financiële onbekwaamheid is het de verantwoordelijkheid van de UO om de bottlenecks op te heffen. De AO kan daarin haar verantwoordelijkheid nemen door hiervoor financiën beschikbaar te stellen.

Als op informatieverzoeken geen antwoord komt, zullen betalingen worden stopgezet. Als daar niet op gereageerd wordt, moet gekeken worden of hier sprake is van fraude en in hoeverre onjuist bestede fondsen teruggevorderd kunnen worden. De voor en nadelen van gerechtelijke procedures moeten overwogen worden, alvorens daartoe over te gaan.

Hoe de procedure precies wordt ingericht, is afhankelijk van de gebruikte software systemen en de betrokken medewerkers. De procedure moet dan vastgelegd worden in een kwaliteitshandboek.

Melding aan Prisma en EO Metterdaad bij lopende projecten

Zodra de AO een signaal krijg dat er sprake zou kunnen zijn van fraude of financiële onbekwaamheid zal onverwijld zowel de EO Metterdaad (manager) als Prisma hiervan op de hoogte gesteld worden. De manager EO Metterdaad brengt vervolgens direct het bestuur van de stichting op de hoogte en zal het bestuur ook op de hoogte houden van het daarna in te zetten proces.

Een fraudegeval dat bekend geworden is bij andere organisaties of de pers, heeft extra aandacht nodig om reputatieschade te voorkomen. In gezamenlijk overleg wordt gekeken hoe eventuele vragen van donateurs of journalisten beantwoord kunnen worden.

Afhandeling van fraudegevallen

Prisma zal in overleg met de AO en Metterdaad een voorstel doen voor de afhandeling van het project. In gezamenlijk overleg tussen EO Metterdaad, Prisma en de AO worden vervolgens het stappenplan en de sancties vastgesteld. EO Metterdaad zal besluiten of de onterecht bestede fondsen al dan niet moeten worden terugbetaald.

Bij financiële onbekwaamheid wordt dit gemeld in de eindmemo die met de rapportage wordt opgestuurd. Daarin wordt beschreven welke maatregelen getroffen zijn om de bottlenecks op te heffen.

Nieuwe financieringsaanvragen

Metterdaad aanvaardt geen verantwoordelijkheid als ten tijde van de aanvraag een fraudeonderzoek loopt of als er sprake is van financiële onbekwaamheid waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen om die op te heffen. De AO zal dan gevraagd worden beschikbaar gestelde fondsen terug te storten aan Prisma.

BIJLAGE

Signalen

De volgende signalen kunnen duiden op fraude of financiële onbekwaamheid, maar zijn niet beperkt tot deze.

Op afstand:

- Rapportages zijn 6 maanden na afsluiten van de projectperiode nog niet ontvangen
- De externe accountant geeft in de verklaring een aantal beperkingen aan, bijvoorbeeld informatie die niet beschikbaar was of een gebeurtenis waarvan niet zeker is of die zich wel of niet gaat voordoen
- Een (anonieme) brief van (ex)werknemers, de doelgroep of externe partijen
- De externe evaluator rapporteert dat doelstellingen niet bereikt zijn door organisatorische problemen
- Onvoldoende transparantie in de financiële rapportages m.b.t.
 - de toedeling van kosten aan de verschillende projecten
 - welke kosten onder een budgetlijn vallen
 - hoe de organisatie omgaat met koersverschillen en renteopbrengsten
- De AO of UO wil niet meewerken aan een externe evaluatie
- Andere donoren trekken hun fondsen terug of bouwen hun financiering af
- De UO is op een blacklist van andere donoren of er zijn geruchten bij collega organisaties (de meeste blacklists van donoren zijn echter niet vrij toegankelijk)
- Het verloop van de uitgaven op budgetlijnen zijn inconsistent met het budget (bijvoorbeeld hoge salaris- of vervoerskosten terwijl de projectgerelateerde uitgaven achterblijven)

In de boeken bij de partner:

- Veel correcties in het kasboek
- Geschreven registers lijken op hetzelfde tijdstip geschreven te zijn (zelfde persoon, pen). Kan duiden op een herschreven register of duplicaat
- Ontvangsten laat in de boeken opgenomen (pas als het bankboek of kasboek wordt opgemaakt)
- Boeken worden niet goed bijgehouden waardoor managers niet in staat zijn verduistering te ontdekken
- Ontbrekende onderliggende documenten

(Bron: Mango)

Niet financiële signalen tijdens een veldbezoek

- Een werknemer is altijd het eerste aanwezig en gaat als laatste weg
- Neemt geen vakantie en voorkomt dat een ander zijn papieren / boeken inziet
- De levensstandaard verandert plotseling of is niet in overeenstemming met het inkomen
- Rookgordijn opwerpen: anderen worden beschuldigd om tijd te winnen

(bron: Mango)

Sancties

- Extra onderliggende informatie opvragen of externe controle laten uitvoeren
- Betalingen stopzetten
- Betalingen terugvorderen
- Juridische procedure aanspannen